

Predmet C-626/19 PPU

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

22. kolovoza 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Rechtbank Amsterdam (Nizozemska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

22. kolovoza 2019.

Tužitelj:

Openbaar Ministerie

Tuženik:

YC

Predmet glavnog postupka

Zahtjev državnog odvjetnika za ispitivanje europskog uhidbenog naloga (u daljnjem tekstu: EUN)

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Ovaj zahtjev u skladu s člankom 267. UFEU-a odnosi se na (1) uvjete pod kojima se državni odvjetnik smatra pravosudnim tijelom koje izdaje uhidbeni nalog u smislu članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584, i (2) zahtjev da se protiv odluke o izdavanju EUN-a mora dopustiti pravni lijek.

Prethodna pitanja

I. Smatra li se državni odvjetnik, koji sudjeluje u sudovanju u državi članici izdavateljici uhidbenog naloga, koji postupa neovisno u izvršavanju svojih dužnosti koje su izravno povezane s izdavanjem europskog uhidbenog naloga i koji je izdao EUN, pravosudnim tijelom koje izdaje

uhidbeni nalog u smislu članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP ako je sudac u državi članici izdavateljici uhidbenog naloga ispitao uvjete za izdavanje EUN-a, a osobito njegovu proporcionalnost prije stvarne odluke tog državnog odvjetnika o izdavanju EUN-a?

II. U slučaju negativnog odgovora na prvo pitanje: je li ispunjen uvjet prema kojem u smislu točke 75. presude Suda od 27. svibnja 2019. (EU:C:2019:456) mora biti dopušten pravni lijek protiv odluke državnog odvjetnika o izdavanju EUN-a i osobito njezine proporcionalnosti, koji u potpunosti ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite ako traženoj osobi nakon njezine stvarne predaje slijedi postupak u kojem se pred sucem u državi članici izdavateljici može istaknuti nevaljanost EUN-a i u kojem taj sudac, među ostalim, ispituje proporcionalnost odluke o izdavanju EUN-a?

Navedene odredbe prava Unije

Članci 1. i 6. Okvirne odluke [Vijeća] od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (2002/584/PUP) (SL, 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.)

Navedene odredbe nacionalnog prava

Članak 1. Overleveringsweta (Zakon o predaji) (Stb. 2004., 195.)

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 YC je 5. travnja 2019. uhićen u Nizozemskoj na temelju EUN-a koji je 27. ožujka 2019. izdao Procureur de la République du Tribunal de grande instance de Tours (državni odvjetnik pri Okružnom sudu u Toursu, Francuska). Svrha EUN-a jest predaja tražene osobe radi kaznenog progona u Francuskoj. YC-a se u Francuskoj sumnjiči da je u Toursu zajedno s drugim osobama počinio oružani napad. Predmetni EUN temelji se na nacionalnom uhidbenom nalogu koji je izdao sudac istrage u Toursu.
- 2 Državni odvjetnik podnio je 5. travnja 2019. zahtjev za ispitivanje EUN-a. Postupak je više puta prekinut. U međuvremenu su francuskom tijelu koje izdaje uhidbeni nalog upućena dodatna pitanja. U Francuskoj su državni odvjetnici u skladu s člankom 6. stavkom 1. Okvirne odluke 2002/584 određeni kao pravosudna tijela nadležna za izdavanje EUN-a.
- 3 Pitanja su upućena francuskom tijelu koje izdaje uhidbeni nalog kako bi se provjerilo ispunjava li izdavanje EUN-a koje je provelo to tijelo zahtjeve koje je Sud Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud) utvrdio u presudi od 27. svibnja

2019., OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickauu, C-508/18 i C-82/19 PPU, EU:C:2019:456).

- 4 Sud koji je uputio zahtjev smatra da iz te presude proizlazi da državnog odvjetnika treba smatrati pravosudnim tijelom koje izdaje uhidbeni nalog ako sudjeluje u sudovanju u državi članici izdavateljici uhidbenog naloga, ako postupa neovisno i ako je dopušten pravni lijek protiv odluke državnog odvjetnika o izdavanju EUN-a.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 5 Državno odvjetništvo, u svojstvu tužitelja u ovom predmetu, tvrdi da je kriterij na koji se pozvao nacionalni sudac u svojoj odluci o izdavanju EUN-a u skladu sa zahtjevima presude OG i PI, tako da su francuski državni odvjetnici pravilno određeni kao tijelo koje izdaje uhidbeni nalog.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 6 Na temelju informacija koje su dostavila francuska tijela, sud koji je podnio zahtjev u pogledu stajališta državnog odvjetništva utvrđuje da francuski državni odvjetnik sudjeluje u sudovanju u Francuskoj i da postupa neovisno; nije izložen riziku da u pojedinačnom slučaju u kontekstu donošenja odluke o izdavanju EUN-a primi izravne ili neizravne naloge ili upute izvršne vlasti kao što je ministar pravosuđa.
- 7 Francuski državni odvjetnik time ispunjava najmanje prva dva zahtjeva koja se navode u točki 4. kako bi ga se smatralo „tijelom koje izdaje uhidbeni nalog” u smislu članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584. Te je zahtjeve Sud utvrdio u točkama 73. i 74. presude OG i PI.
- 8 Međutim, na temelju informacija koje su dostavila francuska tijela pojavila su se pitanja o važnosti uvjeta iz točke 75. te presude u skladu s kojim mora biti dopušten pravni lijek protiv odluke državnog odvjetnika o izdavanju EUN-a i osobito proporcionalnosti takve odluke koji u potpunosti ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite.
- 9 Zahtjev prema kojem mora biti dopušten pravni lijek proizlazi iz točke 75. presude OG i PI. U njoj sud utvrđuje sljedeće: „Usto, kad je na temelju prava države članice izdavanja nadležnost za izdavanje europskog uhidbenog naloga dodijeljena tijelu koje, iako sudjeluje u sudovanju u toj državi članici, samo nije sud, u odnosu na odluku o izdavanju takvog uhidbenog naloga i, osobito, njezinu proporcionalnost u toj državi članici mora biti dopušten pravni lijek koji u potpunosti ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite”.

- 10 Izraz „takav uhidbeni nalog” može se odnositi samo na „europski uhidbeni nalog” i ne ostavlja mogućnost za upućivanje na nalog koji nije EUN, osobito ne na nacionalni uhidbeni nalog na kojem se temelji EUN.
- 11 U točki 67. presude OG i PI Sud nadalje razlikuje dvije razine zaštite u pogledu postupovnih i temeljnih prava. Prva razina odnosi se na zaštitu prilikom izdavanja nacionalnog uhidbenog naloga, dok se druga razina odnosi na zaštitu prilikom izdavanja EUN-a.
- 12 Francuski državni odvjetnik tvrdio je u više predmeta predaje da kriterij iz točke 75. presude u OG i PI s obzirom na točku 68. te presude nije primjenjiv. Prema tome, treba biti dovoljno da je odluka koja ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite donesena u najmanju ruku na jednoj od dviju razina zaštite navedenih u točki 68.
- 13 Kao što to proizlazi iz točke 68., dvije razine zaštite podrazumijevaju, među ostalim, da je odluka koja ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite donesena „u najmanju ruku” na jednoj od dviju razina zaštite. To znači da ako je EUN izdalo tijelo koje sudjeluje u sudovanju, ali samo nije sudac ili sud, nacionalni uhidbeni nalog morao je izdati sudac ili sud.
- 14 U točki 69. presude OG i PI Sud u tom pogledu utvrđuje sljedeće: „Iz toga proizlazi da, kad je pravom države članice izdavanja nadležnost za izdavanje europskog uhidbenog naloga dodijeljena tijelu koje, iako sudjeluje u sudovanju u toj državi članici, nije sudac niti sud, nacionalna sudska odluka poput nacionalnog uhidbenog naloga na koju se nadovezuje europski uhidbeni nalog mora i sama ispunjavati te zahtjeve.”
- 15 Stoga iz navedene točke 68. valja zaključiti da je odluka suca ili suda potrebna najmanje na jednoj od dviju razina. U slučaju kao što je onaj koji se opisuje u točki 69. je, kao što je to razvidno iz točke 70., razina zaštite na nacionalnoj razini, odnosno nacionalni uhidbeni nalog na kojem se temelji odluka o izdavanju EUN-a, zajamčena.
- 16 Iz točki 71. i 72. navedene presude proizlazi da je na tijelu koje donosi odluku o izdavanju EUN-a da osigura drugu razinu zaštite; „i to čak i kad se taj europski uhidbeni nalog temelji na nacionalnoj odluci koju je donio sudac ili sud”.
- 17 U okviru te druge razine zaštite prije svega je potrebno da pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog u pogledu donošenja odluke o izdavanju EUN-a „nije izloženo nikakvom riziku podređenosti, osobito, pojedinačnoj uputi izvršne vlasti” (točke 73. i 74.). Ako je za izdavanje EUN-a nadležno (potpuno neovisno) tijelo koje sudjeluje u sudovanju, ali samo nije sudac ili sud, tada u pogledu odluke o izdavanju EUN-a i osobito njezine proporcionalnosti („usto”, kako se navodi u točki 75.) mora biti dopušten pravni lijek koji u potpunosti ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite, odnosno trebaju moći biti predmet postupka pred sućem ili sudom.

- 18 Ništa u tekstu navedene točke 68., a osobito ne izraz „u najmanju ruku”, ne isključuje primjenu zahtjeva koji se navodi u točki 75. ako je odluku na nacionalnoj razini donio sudac ili sud. Točkom 68. zahtijeva se samo da sudac ili sud donese odluku na nacionalnoj razini ili izda EUN. U prvom se slučaju točkom 75. dodaje da protiv odluke o izdavanju EUN-a koju je donijelo drugo tijelo koje nije sudac ili sud mora biti dopušten pravni lijek pred sućem ili sudom.
- 19 Zahtjevi iz točki 75. i 68. presude OG i PI stoga postoje usporedno.
- 20 To također proizlazi iz presude od 27. svibnja 2019., PF (Glavni državni odvjetnik Litve, C-509/18, EU:C:2019:457), koja je donesena istoga dana kao i presuda OG i PI. U tom je predmetu nacionalni uhidbeni nalog izdao sud (točke 22. i 54. presude), a osim toga Glavni državni odvjetnik Litve sudjelovao je u kaznenom sudovanju u Litvi (točka 42.) te je osigurana neovisnost glavnog državnog odvjetnika u odnosu na izvršnu vlast; unatoč tomu, sud koji je uputio zahtjev morao je provjeriti „je li protiv odluka tog državnog odvjetnika o izdavanju europskog uhidbenog naloga dopušten pravni lijek koji u potpunosti ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite” (točka 56.).
- 21 Čak i ako je nacionalni uhidbeni nalog izdao sudac ili sud, sudac ili sud moraju dopustiti pravni lijek protiv odluke o izdavanju EUN-a ako je tu odluku donijelo tijelo koje nije sudac ili sud. To je pitanje sud koji je uputio zahtjev u ranijoj presudi od 5. srpnja 2019. već smatrao kao „*éclairé*” (riješeno). Budući da se ovaj predmet odnosi na odluku o izdavanju EUN-a koju je donijelo francusko državno odvjetništvo, dakle ne sudac ili sud, u skladu s tekstom obiju presuda od 27. svibnja 2019., moraju biti ispunjena oba zahtjeva koja se navode u točkama 68. i 75. presude OG i PI.
- 22 Međutim, nakon donošenja obiju presuda od 27. svibnja 2019., sud koji je uputio zahtjev u raznim je predmetima koji se odnose na više država članica utvrdio da se u zakonodavstvu tih država članica ne predviđa pravni lijek protiv odluke o izdavanju EUN-a u smislu točke 75. presude OG i PI. U nekim od tih predmeta tvrdilo se da kriterij na koji se pozvao nacionalni sudac u svojoj odluci o izdavanju nacionalnog uhidbenog naloga ispunjava zahtjeve te točke.
- 23 To je i ovdje slučaj. Iz informacija koje su dostavila francuska tijela proizlazi da je prilikom izdavanja EUN-a najčešći bio slučaj da je francuski sud izdao nacionalni uhidbeni nalog i da se zatim od državnog odvjetnika zatražilo izdavanje EUN-a jer je već poznato da tražena osoba nije u Francuskoj. U takvom je slučaju francuski sud provjerio uvjete za izdavanje EUN-a i njegovu proporcionalnost. Iz informacija koje su dostavila francuska tijela proizlazi da je to bio slučaj i u ovom predmetu.
- 24 U skladu s time, postavlja se pitanje je li sudski nadzor proveden u kontekstu donošenja nacionalne sudske odluke, a samim time i prije konkretne odluke državnog odvjetništva o izdavanju EUN-a, osobito proporcionalnosti mogućeg izdavanja EUN-a, u skladu s načelima koja se navode u zahtjevu prema kojem

protiv odluke državnog odvjetništva o izdavanju EUN-a mora biti dopušten pravni lijek koji u potpunosti ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite.

- 25 Pri odgovaranju na to pitanje, važno je da se proporcionalnost, s gledišta djelotvorne sudske zaštite od neproporcionalne odluke o izdavanju EUN-a, ispita *ex nunc*. Iako su nacionalna sudska odluka i odluka o izdavanju EUN-a u ovom slučaju donesene istoga dana, postoji mogućnost da je između donošenja nacionalne sudske odluke, a time i prethodnog ispitivanja proporcionalnosti izdavanja EUN-a, i izdavanja EUN-a općenito proteklo određeno vrijeme. Tijekom tog razdoblja mogle su se utvrditi nove činjenice i nastati nove okolnosti koje su relevantne za proporcionalnost izdavanja EUN-a. U takvom slučaju prethodnim sudskim nadzorom ne može se pružiti djelotvorna sudska zaštita od neproporcionalne odluke o izdavanju EUN-a. Ako je odgovor na pitanje potvrđan, u svakom je slučaju stoga logično postaviti uvjet da je stvarnu odluku o izdavanju EUN-a trebalo donijeti što je prije moguće nakon što je provedeno ispitivanje proporcionalnosti.
- 26 Ako je odgovor na pitanje koje se navodi u točki 24. niječan, postavlja se dodatno pitanje. Iz informacija koje su dostavila francuska tijela proizlazi da se pred francuskim sudovima može istaknuti nevaljanost EUN-a i da ti sudovi u kontekstu ocjene takvog zahtjeva, među ostalim, provjeravaju je li izdavanje EUN-a potrebno i proporcionalno. Čini se da toj osobi slijedi postupak ako je se izvede pred francuske sudove nakon njezine stvarne predaje. Stoga valja postaviti pitanje je li u postupku u pogledu odluke o izdavanju EUN-a i osobito njegove proporcionalnosti, koji slijedi dotičnoj osobi pred francuskim sudovima nakon njezine stvarne predaje, riječ o pravnom lijeku u smislu točke 75. presude OG i PI.
- 27 Pri odgovaranju na to pitanje, s jedne je strane važno da točka 75. ne sadržava vremensko ograničenje u skladu s kojim pravni lijek mora biti dopušten prije stvarne predaje. S druge je strane važno da se točkom 75. zahtijeva mogućnost „djelotvorne sudske zaštite” osobito protiv neproporcionalne odluke o izdavanju EUN-a i time osobito protiv moguće neproporcionalne predaje. Stoga se može tvrditi da je sudska zaštita od neproporcionalne odluke o izdavanju EUN-a djelotvorna tek kada je se ponudi prije stvarne predaje.
- 28 Sud se još nije bavio pitanjem koje se navodi u točki 24. Tijela koja izdaju uhiđbene naloge iz nekoliko država članica smatraju da na ovo pitanje valja odgovoriti potvrdno, dok se tekstom presude OG i PI upućuje na niječan odgovor. Stoga to pitanje treba uputiti Sudu.
- 29 Usto, odgovor na njega potreban je za odluku koju treba donijeti sud koji je uputio zahtjev.
- 30 Ako prethodno ispitivanje osobito proporcionalnosti izdavanja EUN-a koje provodi sudac koji je izdao nacionalni uhiđbeni nalog odgovara načelima koja se navode u zahtjevu prema kojem protiv odluke državnog odvjetnika o izdavanju EUN-a i osobito njegovoj proporcionalnosti, mora biti dopušten pravni lijek koji u

potpunosti ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite, sud koji je uputio zahtjev mora ispitati EUN i odlučiti o njegovom izvršenju.

- 31 Ako takvo prethodno ispitivanje nije u skladu s tim načelima, o odgovoru na pitanje navedeno u točki 26. ovisi može li sud koji je uputio zahtjev ispitati EUN i odlučiti o zahtjevu za predaju.
- 32 Sud koji je uputio zahtjev od Suda traži da se o ovom zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom postupku u skladu s člankom 267. stavkom 4. UFEU-a i člankom 107. Poslovnika Suda.
- 33 Tražena osoba u istražnom zatvoru čeka odluku o zahtjevu za predaju. Tu odluku nije mogao donijeti sud koji je uputio zahtjev dok Sud ne odgovori na prethodna pitanja. Hitan odgovor Suda na prethodno pitanje stoga ima izravan i odlučujući utjecaj na trajanje istražnog zatvora radi predaje tražene osobe.

RADNI DOKUMENT